

Rok akademicki: 2019/2020

ID zajęć: 508619

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr hab. Agnieszka Kulik

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów: Psychologia (stacjonarne jednolite magisterskie)

Lokalizacja w planach rocznych: Rok II - Semestr 4

Punkty ECTS: 5

Forma zaliczenia: Egzamin

Cele przedmiotu:

- C1 - Przedstawienie psychologii zdrowia jako nauki pomocnej w zrozumieniu funkcjonowania osoby w środowisku pracy
- C2 - Ukazanie możliwości wykorzystania założeń psychologii zdrowia dla promocji zdrowia i poprawy jakości życia w środowisku pracy
- C3 - Kształtowanie świadomości roli czynników psychicznych w powstawaniu chorób związanych z pracą

Wymagania wstępne:

- W1 - znajomość podstaw psychologii motywacji, psychologii społecznej
- W2 - znajomość zasad katolickiej nauki społecznej w odniesieniu do pracy, pracownika i prawa pracy
- W3 - zainteresowanie problemami zaburzeń i chorób związanych z pracą
- W4 - strój godny, dostosowany do miejsca i okoliczności oraz umiejętność odraczania zaspokajania potrzeb zw. z jedzeniem i piciem (wyjątek: wskazania lekarskie), żuciem gumy

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

WIEDZA

- 1) student zna psychologiczne koncepcje zdrowia, czynniki wspierające jakość życia i warunkujące zachowania zdrowotne oraz rolę aktywności własnej w utrzymaniu zdrowia i poprawie jakości życia w środowisku pracy - K_W10
- 2) student ma uporządkowaną wiedzę na temat różnego rodzaju zaburzeń funkcjonowania jednostki w pracy; zna koncepcje wyjaśniające powstawanie i utrzymywanie się tych zaburzeń oraz różne formy udzielania pomocy psychologicznej - K_W13

UMIĘTNOŚCI

- 3) student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii zdrowia do analizowania i interpretowania ludzkich zachowań w sytuacji pracy, potrafi wskazać i opisać uwarunkowania różnych zachowań człowieka posługując się wybranymi podejściami teoretycznymi - K_U01
- 4) student potrafi analizować przyczyny i źródła zachowań człowieka oraz przewiduje ich konsekwencje zdrowotne i społeczne; umie opracować propozycje oddziaływań ukierunkowanych na zmianę postaw i zachowań w sytuacji pracy - K_U07

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

- 5) student ma świadomość znaczenia sfery psychicznej człowieka dla jakości jego funkcjonowania w środowisku pracy - K_K04
- 6) student ma świadomość znaczenia dbałości o zdrowie psychiczne i fizyczne, identyfikuje indywidualne, społeczne i środowiskowe zagrożenia dla zdrowia psychicznego i somatycznego w środowisku pracy K_K09.

Metody dydaktyczne:

wykład / wykład z prezentacją multimedialną / analiza dokumentów źródłowych / analiza tekstu z dyskusją / analiza przypadku

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Ocena niedostateczna:

- (W) - student nie posiada podstawowej wiedzy z zakresu psychologii zdrowia, promocji zdrowia, powstawania zaburzeń i chorób związanych z sytuacją pracy oraz różnych form udzielanej pomocy psychologicznej (50% lub mniej punktów testowych)
- (U) - student nie potrafi wykorzystać wiedzy z psychologii zdrowia do analizy i interpretacji funkcjonowania osoby w środowisku pracy oraz wskazania możliwości pomocy (50% lub mniej punktów testowych)
- (K) - student nie ma świadomości zagrożeń dla zdrowia psychosomatycznego w środowisku pracy ani odpowiedzialności za zdrowie

Ocena dostateczna

- (W) - student zna wybrane podstawy wiedzy z zakresu psychologii zdrowia, promocji zdrowia, powstawania zaburzeń i chorób związanych z sytuacją pracy oraz różnych form udzielanej pomocy psychologicznej (powyżej 50% punktów testowych)
- (U) - student potrafi wykorzystać wiedzę z psychologii zdrowia do analizy funkcjonowania osoby w środowisku pracy ale nie do interpretowania

Opis zajęć: Psychologia zdrowia w środowisku pracy (PBIP) (wykład)

czy wskazania możliwości pomocy (powyżej 50% punktów testowych)

(K) - student ma świadomości zagrożeń dla zdrowia psychosomatycznego w środowisku pracy ale nie ma świadomości indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie

Ocena dobra

(W) - student ma podstawy wiedzy z zakresu psychologii zdrowia, promocji zdrowia, powstawania zaburzeń i chorób związanych z sytuacją pracy oraz różnych form udzielanej pomocy psychologicznej (min. 75% punktów testowych)

(U) - student potrafi wykorzystać wiedzę z psychologii zdrowia do analizy i interpretacji funkcjonowania osoby w środowisku pracy ale nie potrafi wskazać możliwości pomocy (min. 75% punktów testowych)

(K) - student ma świadomości zagrożeń dla zdrowia psychosomatycznego w środowisku pracy i indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie

Ocena bardzo dobra

(W) - student zna wszystkie terminy i założenia z zakresu psychologii zdrowia, promocji zdrowia, powstawania zaburzeń i chorób związanych z sytuacją pracy oraz różnych form udzielanej pomocy psychologicznej (min. 90% punktów testowych)

(U) - student potrafi wykorzystać wiedzę z psychologii zdrowia do analizy i interpretacji funkcjonowania osoby w środowisku pracy oraz wskazania możliwości pomocy (min. 90% punktów testowych)

(K) - student ma świadomości zagrożeń dla zdrowia psychosomatycznego w środowisku pracy i indywidualnej odpowiedzialności za zdrowie oraz promuje zasady zdrowia w swoim otoczeniu

Treści programowe przedmiotu:

Tematyka zajęć koncentruje się wokół następujących zagadnień:

1) Psychologia zdrowia i jej źródła, 2) Pojęcie i koncepcje zdrowia w środowisku pracy, 3) Przekonania zdrowotne i modele wyjaśniające zmianę zachowań, 4) Zadowolenie z pracy, zaangażowanie w pracę i relacja praca-dom, 5) Człowiek w sytuacji zagrożenia. Stres zawodowy: koncepcje, teorie, radzenie sobie, 6) Relacja między stresem zawodowym, zdrowiem i chorobą – rola zasobów, różnic indywidualnych i ekspozycji na traumę, 7) Psychofizjologiczne i społeczne mechanizmy chorób psychosomatycznych związanych z pracą i ryzyko zaburzeń zdrowia związanych z pracą: przeciążenie pracą, kryzys, wypalenie zawodowe, przewlekłe zmęczenie, pracoholizm, 8) Metody pomocy psychologicznej wobec osób doświadczających mobbingu i zaburzeń zdrowia związanych z pracą, 9) Promocja zdrowia: przegląd wybranych definicji i tendencji, przykłady projektów z zakresu promocji zdrowia w miejscu pracy, 10) Odpowiedzialność za zdrowie.

Literatura:

Literatura podstawowa:

Kalinowski, M., Czuma, I., Kuć, M., Kulik, A. (2005). Praca. Lublin: Wydawnictwo KUL.

Kasprzak, E. (2013). Poczucie jakości życia pracowników realizujących różne wzory kariery zawodowej. Bydgoszcz: Wyd. UKW.

Rantanen J., Kim R. (2013). Raport. Ocena i zalecenia dotyczące wzmocnienia stanowiska i roli zarządczej Ministerstwa Zdrowia w działaniach związanych z poprawą promocji zdrowia w miejscu pracy w Polsce. Łódź: Instytut Medycyny Pracy

Terelak, J. /red./ (2007). Stres zawodowy – charakterystyka psychologiczna wybranych zawodów stresowych. Warszawa. Wydawnictwo UKSW.

Terelak, J. (2011). Człowiek w sytuacji pracy w okresie ponowoczesności. Warszawa: Wyd. UKSW.

Literatura uzupełniająca:

Bailey, R.B. (2001). Toksyczna praca. Gdańsk: GWP.

Górnik-Durose M., Mateusiak J. /red./ (2011). Psychologia zdrowia: konteksty i pogranicza. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Gniazdowski A. (1994). Promocja zdrowia w miejscu pracy. Łódź: Instytut Medycyny Pracy.

Heszen, I., Sęk, H. (2007). Psychologia zdrowia. Warszawa: Wydawnictwo: PWN.

Karski J.B. /red./ (2000). Promocja zdrowia. Warszawa: Wyd. CeDeWu.

Kulik, A. (2010). Zmęczenie przewlekłe u nastolatków. Perspektywa psychologiczna. Lublin: Wydawnictwo KUL.

Sapolsky, R.M. (2011). Dlaczego zebry nie mają wrzodów? Psychofizjologia stresu. Warszawa: PWN.

Terelak, J. (2001). Psychologia stresu. Bydgoszcz: Oficyna Wydawnicza BRANTA.

Tylka, J. (2000). Psychosomatyka. Warszawa: Wydawnictwo UKSW.